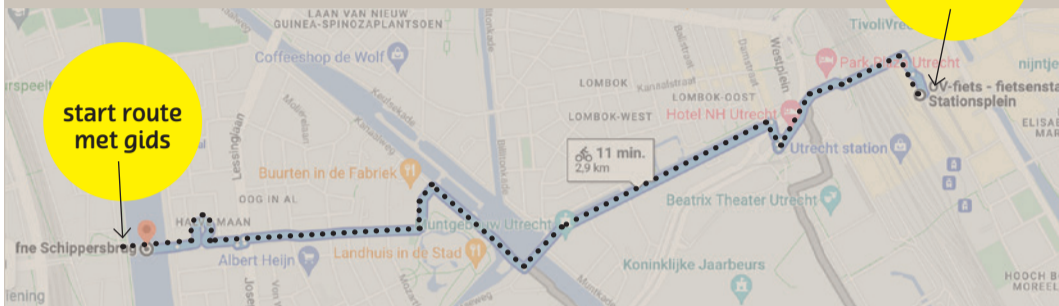

Zijstap-Excursie
31 maart 2023

Utrecht

Programma

- 9.30 uur Verzamelen op Utrecht CS bij Café Lebkov
- 10.00 uur OV fietsen huren en naar startpunt fietsen
- 10.30 uur Start fietstocht met gids door Leidsche Rijn
- 12.45 uur Fietsen inleveren bij OV punt op CS
- 13.15 uur Lunch bij 'Bunk'
- 14.30 uur Wandeling 'De Singel van Utrecht'
- 17.30 uur Borrel & Diner bij 'Sugo Pizza'

De Dafne Schippersbrug integreert op unieke wijze een fiets- en voetgangersbrug met een basisschool en een plantsoen tot één samenhangend geheel. De nieuwe verbinding tussen de historische binnenstad van Utrecht en de nieuwbouwwijk Leidsche Rijn leidt fietsers en wandelaars met een lus via het dak van de school het Amsterdam-Rijnkanaal over. Door het dubbel grondgebruik en de optimale integratie van programmaonderdelen is de Dafne Schippersbrug een icoon geworden voor de stad Utrecht en de Nederlandse benadering van duurzame fietsinfrastructuur.

Willem Alexander Park

Een tunnel met daarop een leeg dak, vrijwel middenin een woonwijk, hoe richt je dat als gemeente in? Het antwoord was snel gevonden: een park. En niet zomaar een park, maar een park dat stad en land met elkaar verbindt.

Maxima Park

Al meer dan twintig jaar werkt Adriaan Geuze aan het Maximapark, sinds hij in 1997 de opdracht verwierf. Parkontwerp is een langzaam vak. Het park is 300 hectare groot, vergelijkbaar met de binnenstad van Utrecht. 'Driehonderd hectare is te veel voor een stadspark'; zei hij eens over de omvang van het park, 'maar Leidsche Rijn heeft wel iets nodig. Zijn antwoord op die enorme omvang: delen van het park richtte hij in met openbare functies, zoals sportvelden, moestuinen en bestaande natuur – en noemde die het Buitenhof. En daarbinnen kwam een echt stadspark van zo'n 45 hectare – die het Binnenhof gedoopt werd.

Brusselplein

De horeca en de terrassen staan op de juiste plekken en de juiste hoeken, zoals je dat verwacht in een stadscentrum. En het centrum heeft een mix van functies die zorgt voor levendigheid: retail, als belangrijke trekker de Jumbo foodmarkt, dienstverlening, horeca, kantoren en maatschappelijke voorzieningen. De bevoorrading is ondergronds, het centrum is voor een belangrijk deel autovrij, en het parkeren in de parkeergarage is de eerste jaren gratis.

Busstop Leidsche Rijn Centrum

de overkapping een front en beëindigt zo de grote open ruimte. In de andere richting maakt het zich vast aan de diagonaal uit het stedenbouwkundig frame. Het concept bestaat uit een evenwichtsspel met staal en doek, waarin schoonheid en techniek samengaan: aan 10 kolommen van 15 m hoog hangt een samengesteld driehoekig stalen frame van 55 * 70 meter waartussen naar onder en naar boven membranen worden op- en afgespannen. Hierdoor ontstaat een kathedraalisch effect. De kabels en stangen, goten en klemlijsten, hemelwaterafvoer, kleur; samen verrijken en versieren ze dit beeld en maken zo de ornamenten.

Aan weerszijden van de A2 tunnel bij Utrecht ontvouwt zich over de kap het centrum van Leidsche Rijn. Bovenop de A2 tunnelbak ontstond de vraag voor het ontwerp van een busstop. Met een miniem programma van eisen en de handicap van de maximale belasting, is toch een overkapping ontworpen die zich in maat en schaal vastmaakt aan het stedelijk weefsel en een belangrijke schakel is in de stedelijke context: op de kop van het Berlijnplein, grenzend aan spoor en tunnelmond maakt

Willem Alexander Park

Een tunnel met daarop een leeg dak, vrijwel middenin een woonwijk, hoe richt je dat als gemeente in? Het antwoord was snel gevonden: een park. En niet zomaar een park, maar een park dat stad en land met elkaar verbindt.

Maxima Park

Al meer dan twintig jaar werkt Adriaan Geuze aan het Maximapark, sinds hij in 1997 de opdracht verwierf. Parkontwerp is een langzaam vak. Het park is 300 hectare groot, vergelijkbaar met de binnenstad van Utrecht. 'Driehonderd hectare is te veel voor een stadspark'; zei hij eens over de omvang van het park, 'maar Leidsche Rijn heeft wel iets nodig. Zijn antwoord op die enorme omvang: delen van het park richtte hij in met openbare functies, zoals sportvelden, moestuinen en bestaande natuur – en noemde die het Buitenhof. En daarbinnen kwam een echt stadspark van zo'n 45 hectare – die het Binnenhof gedoopt werd.

Sinfonia

Sinfonia telt 41 eengezinswoningen en 9 appartementen verdeeld over twee gesloten bouwblokken. Geen herhaling met minimale verschillen, maar een stedelijke compositie van verschillende korrelgroottes, beukmaten, hoogtes en typologieën. De halfverdiepte parkeergarage zorgt voor spannende eengezinswoningen met splitlevels. Deze staan schouder aan schouder met spectaculaire hoekwoningen en appartementen in de hoogteaccenten.

Het zijn stoere samengestelde ensembles, die eenheid in verscheidenheid tonen. Geen vinex-achtige aaneenrijging van pandjes, maar een klassiek principe van een-, twee- en drielingen. Deze kloekke gebouwen vormen een vanzelfsprekende samenhang.

De gevels kenmerken zich door een hoge stevige plint, veelal uitgevoerd in natuursteen en rijke baksteen detaillering. Compositie, geleiding, ritme en tektoniek spelen een belangrijke rol. Hoge entreepartijen, uitbultende plantenbakken, speelse erkers en golvende balkons verrijken het beeld.

Berlijnplein

De essentie wat we doen op Berlijnplein is ontdekken en dat vervolgens toepassen. Niet alleen doen wat we al weten, maar open staan voor wat we nog niet kennen en hier met elkaar naar op zoek gaan.

Anke Klein | Wethouder Cultuur

Bunk Hotel

BUNK is gehuisvest in een monumentale kerk met zijn eigen geschiedenis, die meer dan een eeuw teruggaat. Rond de Utrechtse Domtoren stonden vroeger veel kerken, letterlijk in alle richtingen: noord, zuid, oost en west. De Westerkerk was een van de vier gereformeerd-protestantse kerken die de stad naar een kardinale richting vernoemde. De Westerkerk werd geopend in 1893 en was in januari 2018 de laatste van deze kerken die een eredienst hield. De deuren zijn heropend als BUNK Utrecht, en wij hebben ervoor gezorgd dat het wereldberoemde Quellhorst-orgel blijft spelen. In plaats van vroege zondagochtenden organiseren we nu avondconcerten, zodat ook nachtbrakers ten volle kunnen genieten van de massieve klank van dit majestueuze instrument, dat officieel is erkend als Nationaal Erfgoed.

Zandbrug met beeld van Trijn van Leemput (Piter d'Hont, 1955)

Noord

Bieb Neude

Het hoofdkantoor aan de Neude is tussen 1919 en 1924 gebouwd naar ontwerp van architect J. Crouwel. Het 'nieuwe' postkantoor krijgt allerlei verschillende functies. Het grootste deel wordt in gebruik genomen door de centrale bibliotheek. Ruimte voor boeken, maar ook voor studie- en leesplekken, voor exposities en voor cursussen. De fameuze hal is ook onderdeel van de bibliotheek.

Oost

Bruntenhof tuin

In 1621 gaf advocaat Frederik Brunt opdracht om 15 eenkamerwoningen te bouwen op het erf van zijn huis Klein Lepelburg. De huisjes waren bestemd voor arme weduwen en behalve gratis woonruimte werden de vrouwen ook voorzien van levensmiddelen en brandstof. Tussen 1979 en 1981 werden de huisjes grondig gerestaureerd, maar een hoop oude details – zoals de bedstee – zijn bewaard gebleven. Nog steeds wordt hier vier keer per jaar op grond van een uit 1742 daterend testament geld uitgereikt aan arme of zieke bejaarden. De gemeenschappelijke tuin, de Bruntenhof, is een rustige binnentuin vol weelderige planten en bloemen.

Leeuwenbergh

Gasthuis Leeuwenbergh

Leeuwenbergh is een monumentaal rijksmonument uit 1567 in de historische binnenstad van Utrecht. Gebouwd als pesthuis in de 16e eeuw, heeft het gebouw in de afgelopen eeuwen heel wat functies gehad: gasthuis, ziekenhuis, scheikundig laboratorium, kazerne, kerk en concertzaal.

Zuid

Singelroute 5,2 km

West

Jan David Zocher jr, (1791 – 1870) architect, stedenbouwkundige en landschapsarchitect. De laatste jaren werkte hij er samen met zijn zoon Louis Paul Zocher (1820–1915) aan. Samen ontwierpen ze ook het Vondelpark (1864).

Jan David Zocher was een volgeling van de Engelse landschapsstijl. Hij ontwierp 'ruimtelijke wandelingen' met bomen en vijvers. In zijn ontwerpen van de parken nam hij graag allerlei decoratieve elementen op, gebouwen hoorden daar ook bij. In de oude en nogal vervallen verdedigingsgordel rond de stad Utrecht vond hij veel van zijn gading. Door de bolwerken en de bastions en door de harpachtige vorm van de Stadsbuitengracht was er veel bochtig water; de bebouwing die er nog was, vooral op de bastions, nam hij gretig op in zijn ontwerp. Nieuwe gebouwen moesten classicistische gebouwen zijn. Het liefst ontwierp hij die ook zelf. Hij zorgde ervoor dat het park met het water, de bruggen en de bebouwing een grote eenheid gingen vormen.

De belangrijkste contrasten waar hij graag mee werkte waren:

- open / gesloten
- licht / donker,
- ver / nabij,
- groep / solitair,
- gebouw / natuurlijk element,
- beeld / spiegelbeeld.

De wandelaar moest telkens verrast worden door nieuwe beelden, het moest altijd de moeite waard zijn om ernaar te kijken. Veel van de uitgangspunten van Zocher zijn nog steeds goed zichtbaar.

In totaal staan er ongeveer 750 monumentale bomen, waarvan ca 360 uit de periode dat Zocher het park aanlegde rond 1840.

